

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **F. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti J. V., zastoupené Mgr. Zdeňkem Stránským, advokátem se sídlem Osadní 324/12a, Praha 7, proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 4. 2017, č. j. 41 A 18/2016 - 46,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 4. 2017, č. j. 41 A 18/201 - 45, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Odměna advokáta Mgr. Zdeňka Stránského **se určuje** částkou 3 146 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky ve Zlíně ze dne 7. 7. 2015, č. j. 30595/2015/VME, byl zamítnut návrh žalobkyně na změnu výše příspěvku na péči. Rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 2. 2016, č. j. MPSV-2015/114412-924/3, bylo zamítnuto také odvolání žalobkyně.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobkyně prostřednictvím obecné zmocněnkyně, své dcery (dále jen „stěžovatelka“), bránila žalobou u Krajského soudu v Brně. V průběhu řízení však žalobkyně zemřela a krajský soud řízení v záhlaví uvedeným usnesením zastavil podle § 47 písm. c) s. ř. s. S odkazem na § 7 odst. 1 větu první zákona č. 108/2006 Sb., o

sociálních službách, totiž dospěl k závěru, že příspěvek na péči je dávkou, která je vázána přímo na osobu žalobkyně, a která proto nepřechází na právní nástupce žalobkyně.

II.

[3] Stěžovatelka podala proti usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. V ní s odkazem na závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2014, č. j. 4 Ads 32/2012 - 50, publ. pod č. 3059/2014 Sb. NSS, uvedla, že v řízení mělo být pokračováno s ní jakožto dcerou žalobkyně.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na to, že plná moc zaniká smrtí, a navrhnul zamítnutí kasační stížnosti.

III.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] Přechod hmotných a procesních práv (nárok na příspěvek a procesní nástupnictví) v řízení o příspěvku na péči v případě smrti žadatele je upraven v § 16 odst. 1 zákona o sociálních službách. Pro výklad tohoto ustanovení, a to zejména ve vztahu k otázce, kdy je možný přechod nároku na příspěvek, je zásadní usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 32/2012 - 50, podle kterého „[z]emře-li fyzická osoba po právní moci rozhodnutí správního orgánu o příspěvku na péči, přechází její tvrzený nárok, a s tím i účastenství v řízení ve správním soudnictví na osoby uvedené v § 16 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.“

[8] Jaký důsledek má zmíněné usnesení pro postup krajských soudů po smrti žadatele o příspěvek v průběhu řízení ve správním soudnictví, pak Nejvyšší správní soud ve vztahu ke skutkově a procesně téměř totožné situaci shrnul v rozsudku ze dne 19. 6. 2014, č. j. 10 Ads 55/2014 - 49, v němž uvedl, že „rozšířený senát [...] především zdůraznil, že na situaci, kdy již bylo o žádosti o příspěvek pravomocně rozhodnuto a kdy ve věci tohoto rozhodnutí probíhá řízení před správním soudem, se § 16 odst. 1 zákona o sociálních službách vztahuje pouze v tom smyslu, že stanoví okruh osob, které s ohledem na jejich hmotněprávní pozici připadají v úvahu jako procesní nástupci žalobce podle § 107 odst. 2 o. s. ř. (toho je v řízení ve správním soudnictví nutno použít „přiměřeně“, jak přikazuje § 64 s. ř. s., a nikoli „obdobně“). Povaha věci zjevně v řízení pokračovat umožňuje, neboť předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí ve věci žádosti o příspěvek na péči, tedy v posledku otázka, zda a případně v jaké výši měla určitá osoba, která v průběhu soudního řízení správního zemřela, nárok na příspěvek na péči. Existují i osoby, které v případě, že jim svědčí rozhodné právo, tedy ustanovení zákona o sociálních službách a dalších předpisů o podmínkách nároku a výplaty příspěvku na péči, jsou těmi, na něž nárok na příspěvek smrti žadatele ex lege přešel. Proto je na

pokračování

místě rozhodnout podle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 5 o. s. ř., že procesním nástupcem zemřelého žalobce je ta osoba, eventuelně ty osoby z katalogu osob uvedeného v § 16 odst. 1 věty první zákona o sociálních službách, které se v době, za niž žalobci měl být podle jeho tvrzení v žalobě příspěvek na péči poskytován, měly podílet na pomoci žalobci (bod 71 cit. usnesení).“

[9] Jestliže tedy krajský soud řízení zastavil, aniž by zkoumal, zda existuje procesní nástupce žalobkyně, je nutné ve světle citovaných závěrů konstatovat, že tento krok byl předčasný. Krajský soud se tak dopustil vady řízení, jejímž následkem je nezákonnost napadeného usnesení, a Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit.

[10] Pokud jde o námitku žalovaného, že smrtí žalobkyně zanikla plná moc udělená zmocněnkyni, Nejvyšší správní soud uvádí, že tato skutečnost nemůže mít v této fázi řízení vliv, neboť krajský soud měl zkoumat, zda existují procesní nástupci žalobkyně. Nárok na příspěvek na péči nadto přechází na výše zmíněný okruh osob *ex lege*, a není závislý na případném udělení plné moci.

[11] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů usnesení krajského soudu s odkazem na § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém je městský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[13] Stěžovatelce byl Nejvyšším správním soudem ustanoven advokát podle § 35 odst. 8 s. ř. s. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Při přiznání odměny v dané věci Nejvyšší správní soud určil odměnu výše uvedenému advokátovi ve výši 2 600 Kč [dva úkony právní služby po 1 000 Kč dle § 7 a § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) téže vyhlášky (první porada včetně převzetí a přípravy zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé), a dva režijní paušály po 300 Kč za dva úkony právní služby dle 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Částku 2 600 Kč pak Nejvyšší správní soud navýšil o částku odpovídající 21 %, neboť ustanovený advokát je plátcem DPH. Celková částka 3 146 Kč bude k rukám advokáta vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu